

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975

4 JUNI 1975

WETSVOORSTEL

ter voorkoming van de sluiting van ondernemingen.

(Ingediend door de heer Gillet.)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De ondernemingen die, wanneer zij hun produktie niet meer kunnen verkopen, hun werkplaatsen of hun fabrieken moeten sluiten, worden daardoor op drieërlei wijze benadeeld : ten eerste boeken zij geen winst meer, vervolgens moeten zij de lasten dragen in verband met de sluiting van de onderneming en ten slotte verkeren zij, doordat zij hun personeel hebben afgedankt, in een toestand van volledige ontreddeering waardoor zij gevaar lopen niet meer opnieuw te kunnen starten wanneer de recessie voorbij zal zijn.

Het onderhavige voorstel wil aan de bedrijven die serie-produkten vervaardigen welke kunnen worden opgeslagen, de gelegenheid bieden hun activiteit voort te zetten; zij worden aldus niet verplicht hun deuren te sluiten en hun personeel wordt niet tot werkloosheid genoemd, terwijl zij na de recessie opnieuw ongehinderd van wal kunnen steken.

Het voorstel streeft dus naar de vrijwaring van de werk-gelegenheid in een categorie van ondernemingen en het wil tegelijkertijd voorkomen dat die ondernemingen van de kaart worden geveegd.

Het grijpt terug naar de wet van 5 mei 1958 tot bevordering van de financiering van de voorraden van de steenkolenmijnen. Het komt er in feite op neer dat de bedoelde ondernemingen de produkten waarvoor zij geen afzet vinden en die kunnen worden opgeslagen, kunnen verpanden en ze niettemin in hun bezit mogen houden, in ruil voor kredieten die althans de kostprijs dekken van die produkten, waarvan kan worden verwacht dat zij na de recessie een normale afzet vinden.

Deze operatie onderstelt eensdeels dat de wet onder bepaalde vormen die afwijken van die van het handelspand, een inpandgeving organiseert en anderdeels dat de kredietinstellingen in ruime mate een beroep kunnen doen op de waarborg van de Staat, die van zijn kant rentetoelaten kan toekennen. Tegen de huidige rentevoeten sluiten de betrokken ondernemingen immers nog liever hun deuren dan

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975

4 JUIN 1975

PROPOSITION DE LOI

tendant à prévenir la fermeture d'entreprises.

(Déposée par M. Gillet.)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les entreprises qui, faute de pouvoir vendre leur production, doivent fermer leurs ateliers ou leurs usines, éprouvent de ce fait un triple préjudice : tout d'abord, elles cessent de réaliser des profits; ensuite, elles sont tenues de supporter les charges afférentes à la fermeture de l'entreprise et enfin, ayant congédié leur personnel, elles se trouvent complètement désorganisées et sont exposées à ne pouvoir reprendre leur activité lorsque la récession aura pris fin.

Cette proposition tend à permettre à celles de ces entreprises qui fabriquent des produits en série susceptibles d'être mis en stock, de poursuivre leur activité de façon à éviter la fermeture, la mise en chômage de leur personnel et les difficultés auxquelles elles se heurteraient si, après la fin de la récession, elles voulaient reprendre leur activité.

Elle tend donc à sauvegarder l'emploi dans une catégorie d'entreprises et, en même temps, à éviter à ces entreprises de disparaître à jamais.

La proposition s'inspire de la loi du 5 mai 1958 relative au financement des stocks de charbon. En substance, il s'agit pour les entreprises en question de pouvoir donner en gage, sans dépossession, les produits qu'elles ne peuvent vendre et qui sont susceptibles d'être stockés, en échange de crédits pouvant couvrir tout au moins le prix de revient de ces marchandises, dont il est à prévoir qu'elles s'écouleront de façon normale lorsque la période de récession aura pris fin.

Cette opération suppose, d'une part, que la loi organise une mise en gage selon des formes qui se différencient de celles du gage commercial et, d'autre part, que les institutions de crédit bénéficient dans une large mesure de la garantie de l'Etat et que celui-ci accorde des subventions d'intérêt. En effet, au taux actuel des intérêts, les entreprises concernées préféreront encore la fermeture, plutôt

verpletterd te worden door financiële lasten waaraan zij wellicht nooit het hoofd zullen kunnen bieden.

Er zij opgemerkt dat de rentetoelagen voor de Staat waarschijnlijk goedkoper zullen uitvallen dan de werkloosheidsuitkeringen en dat de voortzetting van de activiteit van de onderneming andere bedrijven in het leven houdt waardoor voorkomen wordt dat de Staat nog meer verlies gaat lijden. Alfred Sauvy heeft eens gezegd: « Arbeid schept arbeid ».

Die staatswaarborg behoeft niet volledig te zijn, zodat er voor de openbare of particuliere kredietinstellingen een zeker risico blijft bestaan, zoniet zullen kredieten worden gegeven aan ondernemingen die ze niet verdienen en waarvan de teruggang niet aan een algemene oorzaak, doch integendeel aan wanbeheer of aan een wijziging in de smaak van het publiek (cf. Val Saint-Lambert) te wijten is. Dergelijke ondernemingen zouden zelfs zonder recessie in moeilijkheden raken.

Het voorstel verleent aan de Koning de bevoegdheid om te bepalen op welke wijze deze wet zal worden toegepast, met name door de vormen te regelen volgens welke het pand, voor de produkten die na de toekenning van een krediet vervaardigd en opgeslagen werden, aan derden kan worden tegengeworpen.

Een aldus samengesteld pand zal uiteraard voorrang hebben op het pand op een handelszaak, aangezien de opgeslagen produkten die dank zij de bij toepassing van deze wet toegekende kredieten vervaardigd werden, in geen geval tot de handelszaak zouden hebben behoord daar de onderneming niet in staat zou zijn geweest ze met eigen middelen voort te brengen.

Het voorstel voorziet tevens in strafbepalingen ten einde degenen die krediet gekregen hebben en die de in pand gegeven goederen mochten vervreemden zonder het aan de kredietinstelling toegekende voorrecht in acht te nemen, te bestraffen. Een dergelijke vervreemding wordt gelijkgesteld met verduistering. Dit vloeit hieruit voort dat het pand wordt gesteld zonder dat de onderneming het bezit van de verpande goederen verliest.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

De toepassing van deze wet kan worden ingeroepen door de ondernemingen die niet meer dan 250 bedienden en arbeiders te werk stellen en die serieprodukten vervaardigen.

Art. 2.

De in artikel 1 bedoelde ondernemingen kunnen bij de openbare of particuliere kredietinstellingen kredieten aanvragen die de kostprijs vertegenwoordigen van de serieprodukten die na de inwerkingtreding van deze wet zullen worden vervaardigd.

Die kredieten mogen niet langer lopen dan vijf jaar. Zij kunnen onder de door de Koning te bepalen voorwaarden de waarborg van de Staat alsmede rentetoelagen die sedert de toekenning van het krediet zijn vervaardigd, genieten. De kredietinstellingen nemen de produkten in pand doch zij nemen die niet in bezit. De Koning regelt de vaste voorwaarden waaronder die waarborgen zullen moeten worden gesteld om aan derden te kunnen worden tegengeworpen.

que de se laisser écraser par des charges financières dont elles ignorent si elles pourront jamais y faire face.

Il convient de remarquer que, d'une part, les subventions d'intérêt coûteront vraisemblablement moins cher à l'Etat que les indemnités de chômage et que, d'autre part, la continuation de l'activité de l'entreprise évitera d'autres pertes de recettes au Trésor en maintenant en activité d'autres entreprises. Comme le dit Alfred Sauvy: « Le travail crée le travail ».

Quant à la garantie de l'Etat, elle ne devrait pas être totale, de manière à laisser un certain risque aux institutions de crédit publiques ou privées, à défaut de quoi des crédits seront accordés à des entreprises qui ne les méritent pas et dont le ralentissement n'est pas la conséquence d'une cause générale, mais au contraire d'une mauvaise gestion ou d'une modification dans le goût du public (voyez le Val Saint-Lambert), si bien que l'entreprise en question se serait trouvée en difficulté, même s'il n'y avait pas eu de récession générale.

La proposition donne au Roi le pouvoir de fixer les modalités d'application de cette loi, notamment en réglant les formes selon lesquelles le gage portant sur les produits fabriqués et stockés postérieurement à l'octroi d'un crédit, pourra être rendu opposable aux tiers.

Il doit être entendu qu'un gage ainsi constitué primera le gage sur le fonds de commerce, étant donné que les stocks résultant des fabrications réalisées grâce aux crédits octroyés par application de la présente loi n'auraient de toute façon pas fait partie du fonds de commerce, puisque l'entreprise n'aurait pas été capable de les produire par ses seules ressources.

La proposition prévoit également des dispositions pénales destinées à frapper les bénéficiaires de crédits qui aliéneraient les marchandises données en garantie sans respecter le privilège attribué à l'institution de crédit, ces aliénations étant assimilées à un détournement. C'est la conséquence du fait que ce gage est constitué sans dépossession.

R. GILLET.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Peuvent bénéficier de l'application de la présente loi, les entreprises dont le personnel n'excède pas 250 employés et ouvriers et qui fabriquent des produits de série.

Art. 2.

Les entreprises mentionnées à l'article 1 peuvent solliciter auprès des institutions de crédit publiques ou privées, des ouvertures de crédit représentant le prix de revient des produits de série qui seront fabriqués après la mise en vigueur de la présente loi.

Ces crédits ne pourront excéder cinq ans. Ils bénéficieront de la garantie de l'Etat et de subventions d'intérêts aux conditions déterminées par le Roi. Les institutions de crédit prendront en garantie, sans dépossession, les produits fabriqués depuis l'octroi du crédit. Le Roi réglera les conditions fermes selon lesquelles seront constituées ces garanties pour être opposables aux tiers.

Art. 3.

Deze wet zal geen uitwerking meer hebben vanaf 1 juli 1976, tenzij de geldigheidsduur ervan door de Koning wordt verlengd.

Art. 4.

Degene die bij toepassing van deze wet krediet verkregen heeft en die de in pand gegeven goederen vervreemdt zonder de voorwaarden in acht te nemen, waarin voorzien is bij de overeenkomst tot opening van het krediet en de reglementaire bepalingen met betrekking tot het stellen van de waarborg, wordt geacht het misdrijf te hebben gepleegd bepaald in artikel 491 van het Strafwetboek.

Art. 5.

Met het misdrijf bepaald in artikel 491 van het Strafwetboek wordt gelijkgesteld de vervreemding van in pand gegeven goederen zonder inachtneming van de voorwaarden met betrekking tot het openen van het overeenkomstig deze wet toegekende krediet.

15 mei 1975.

Art. 3.

La présente loi cessera ses effets le 1er juillet 1976, à moins d'être prorogée par le Roi.

Art. 4.

Le bénéficiaire d'un crédit octroyé en exécution de la présente loi qui aliénerait les marchandises données en garantie sans respecter les conditions prévues par la convention d'ouverture de crédit et les dispositions réglementaires relatives à la constitution des garanties, sera réputé avoir commis l'infraction prévue par l'article 491 du Code pénal.

Art. 5.

Est assimilée à l'infraction prévue par l'article 491 du Code pénal, l'aliénation des biens donnés en garantie sans respecter les conditions d'octroi de l'ouverture du crédit octroyée conformément à la présente loi.

15 mai 1975.

R. GILLET,
G. MUNDELEER,
J. VAN OFFELEN.